

OBRTNI VESTNIK

STROKOVNI LIST ZA POSPEŠEVANJE OBRTI IN ZAŠČITO OBRTNIŠTVA DRAVSKE BANOVINE

»OBRTNI VESTNIK«, SPLOŠNO VELJAVNO IN NEODVISNO GLASILO OBRTNIŠTVA DRAVSKE BANOVINE, IZHAJA 1. IN 15. V MESECU // STANE CELOLETNO DIN 40.—, POLLETNO DIN 20.—, POSAMEZNA ŠTEVILKA DIN 2.—, // ZAKLJUČEK REDAKCIJE 10. IN 25. V MESECU. // NEFRANKIRANI DOPISI SE NE SPREJEMAJO. // ROKOPISI SE NE VRAČAJO. // PRISPEVKI SE NE HONORIRAJO. //

»OBRTNI VESTNIK« PRINAŠA OBJAVE, RAZGLASE IN VESTI VSEH OBRTNIH ORGANIZACIJ IN UPRAVNIH OBLASTI KRALJEVINE JUGOSLAVIJE TER NAJVAŽNEJŠE VESTI IZ INOZEMSKEGA OBRTNIŠKEGA SVETA. // UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA ŠTEV. 4. TELEFON 55-25. // PONATEŠ DOVOLJENE // Z NAVEDBO VIRA. // OGLASI IN MALI OGLASI PO STALNEM CENIKU. //

XXII. LETNIK.

V LJUBLJANI, 15. MAJA 1939

ŠTEV. 10.

Cena rokodelskih izdelkov z ozirom na obrtnikovo režijo

Kljub temu, da smo opetovano že porabili priliko in redoma opozarjali naše obrtništvo, koliko je vredna osobita pažnja zaračunavanju posameznih režijskih stroškov pri obrtnih kalkulacijah, vendar najdemo še v vsakdanjem poslovnem življenju žalostne primere, ki izpričujejo, da naše tehtne besede niso našle v obrtniških vrstah primerne odziva. Razumemo, da pojem zaračunavanja upravnih ali režijskih stroškov med našim obrtništvom ne najde pravilnega razumevanja, to pa zgolj radi dejstva, ker večina naših rokodelskih mojstrov ob primerni zaposlenosti ne vodi knjig in ne obračunava svoje izdelke tako, kakor je treba. Umestno bi vsekakor bilo, da nadzorna oblast v tem slučaju predvsem Zbornica za trgovino, obrt in industrijo energično pokrene akcijo za obvezno vodenje poslovnih knjig slehernega obrtnega podjetja.

Narodno premoženje, ki se gubi radi gori omenjenih nedostatkov v obrtniških vrstah gre v velike vsote in prepričani smo, da bi sistematična vzgoja na tem področju tudi bistveno pripomogla k zboljšanju gospodarskega blagostanja našega samostojnega rokodelca. Do danes žal še nismo mogli zabeležiti v tem pogledu konkretnejšega postopka, čeprav so posamezniki iz naših vrst že večkrat opozarjali na to rak rano našega obrtnika. Iskali smo in iščejo se še vzroki propadanja rokodelskega gospodarstva in neplodnosti obrtniške eksistence v drugih manj bistvenih razlogih, čeprav jedro vseh teh neupehov leži predvsem v nepravilnem vodenju samostojnih obratov, katerim zlasti nedostaja sposobnosti obvladavanja obrtnega knjigovodstva in njega kalkulacije.

In če se sedaj oglašajo iz posameznih področij naše ožje domovine predstavniki obrtnih organizacij z zahtevo po knjigovodskih in kalkulatorskih tečajih, potem je to dovolj zgovoren dokaz, da je ta nedostatek znanja napotil posameznike k izpopolnitvi teh važnih gospodarskih problemov.

Značilno za vladajoče razmere so današnje cene obrtniških izdelkov, ki so si konkurenčno v tako velikih medsebojnih razlikah, da vzbujajo pri laikih brez dvoma veliko nezaupanje do našega obrtništva. Redki so slučajji, kjer se gibljejo ponudbe v par odstotkih medsebojne razlike, a zato so tem bolj pogosti primeri, kjer se konkurenca med seboj tolče s 30. in tudi večjimi odstotki diference. Taki slučajji niso v ponos ne stroki in ne stanu. Solidnost slehernega obrtniškega podjetja se mora zrealiti ne samo v kvalitetni dobavi, temveč tudi v skladnosti cen. Uspeh slehernega je mogoč v tem pogledu le, če se obvlada obrtna kalkulacija, čemur pa je predpogoj pravilno in redno vodenje knjigovodstva.

S predmetnimi vrsticami želimo obuditi zanimanje za važnost tega gospodarskega problema med našim obrtništvom in pričakujemo, da bode to opozorilo našlo primeren odziv na poklicanih mestih in med našim obrtnim predstavnictvom.

DR. VLADO SCHMIDT:

Kako koristi poklicna svetovalnica obrtnikom

Lansko leto je bila ustanovljena v Ljubljani poklicna svetovalnica. Kakor že ime pove, je to ustanova, kjer svetujemo mladini, kakšen poklic naj si izbere. Pri tem se oziramo na zmožnosti in zanimanje poedinca za določen poklic, kakor tudi na njegovo gospodarsko stanje.

Ker se mnogo mladih ljudi odloči za obrtniški poklic, je svetovanje mladim bodočim vajencem posebno važna naloga poklicne svetovalnice in poklicnega svetovalca. S tem pa že pride svetovalnica v stik z obrtniški mojstri. Za uspešno delo svetovalnice je važno, da imajo obrtniški krogi o njej pravilno sliko in da vedo, kaj lahko od nje pričakujejo.

Najprej pa je potrebno, da se obrtniki za poklicno svetovalnico zanimajo. Noben uvideven človek pa ne bo tega od njih pričakoval, dokler jim ni utemeljil, kako in zakaj jim ta svetovalnica koristi. Šele takrat, ko obrtniki vedo, kakšne koristi jim svetovalnica lahko nudi, smemo pričakovati, da se bodo zanj tudi zanimali in z njo sodelovali.

Kako torej koristi poklicna svetovalnica obrtnikom? To lahko povemo z enim samim stavkom: **tako, da preskrbi obrtniškim mojstrom boljši delovni ozroma poklicni naraščaj, boljše vaje.** Težko si predstavljamo obrtniškega mojstra, kateremu bi bilo vseeno, ali dobi vajenca, ki je za delo zmožen, ali pa takega, ki ni zmožen. Komur je ljubše, da dobi vajenca, ki se izkaže kot sposoben in ki ga delo veseli, je s tem že priznal korist in pomen poklicnega svetovanja za obrtništvo. Kakor sem že omenil, je glavna naloga poklicne svetovalnice skrbeti za primeren, sposoben poklicni naraščaj v najrazličnejših poklicih, posebno v obrtniških.

V tem smo si gotovo vsi edini, da namreč dober vajenec mojstru več koristi kakor slab. Seveda je tudi za vajenca najbolje, ako dela v poklicu, za katerega je zmožen, ker bo v tem primeru brez večjih težkoč dovršil učno dobo in čimprej sam zaslužil.

S tem, ko v poklicni svetovalnici preizkušamo tiste, ki bi radi postali vajenci, pa seveda ni rečeno, da odrekamo mojstru sposobnost, vajenca pravilno presoditi. Na tem mestu sem v jeseni že razložil, da pošlje navadno svetovalnica mojstru, ki ji je sporočil, da želi sprejeti vajenca, več sposobnih, preizkušenih kandidatov, iz katerih naj si izbere tistega, ki mu je najbolj všeč. Vsak kandidat prinese s seboj pismeno izjavo svetovalnice, kaj ta sodi o njem. Na temelju teh izjav in na temelju svojih lastnih vidikov bo izrekel mojster zadnje besede in vzel onega, od kogar si največ obeta.

Mnogi mojstri vzamejo vajenca »na poskušnjo«. »Če se bo obnesel, ga bom obdržal, sicer pa odslovil.« Kakor je taka poskušna doba zanesljiva in res po kaže vajenca v pravi luči (če se pozneje ne izprevrže), ima vendarle svoje slabe

strani. Glavna slaba stran je izguba časa in sicer za oba: za mojstra in za vajenca. Mojster se je ukvarjal z vajencem dva meseca ali več, potem pa spoznal, da z njim ni nič. Pri tem je izgubil dosti časa, ves trud je bil zaman; ko dobi novega vajenca, mora začeti znova. Če bi takoj vzel dobrega, v poklicni svetovalnici preizkušenega vajenca, bi se bil ta do tega časa že precej naučil in tako mojstru s svojim delom več koristil. Pozabiti tudi ne smemo, da pokvari slab vajenec mnogo več materiala, kakor dober vajenec. Tudi s tega vidika mojstru poskusna doba nič kaj ne koristi. Vajencu pa še manj. Če se ne obnese in ga mojster odslovi, je na istem, kot je bil pred dvema mesecema. Samo čas je izgubil, v katerem bi se bil že lahko lotil poklica, za katerega je zmožen. Vsak je namreč za nekaj, za vse pa nihče ni. Pa tudi tista nesigurnost — ali bom ostal v službi, ali ne — vajenca tlačí, kar zopet kvarno vpliva na kvaliteto in kvantiteto njegovega dela. Zato v inozemstvu poskusno dobo vedno bolj opuščajo in se raje poslužujejo pomoči, ki jim jo nudijo poklicne svetovalnice s svojo izjavo o sposobnostih kandidata. Da je tak način sprejemanja vajencev najboljši, nam dokazujejo izkušnje v tujini. V Nemčiji so bili n. pr. obrtniški mojstri svojčas primorani, odpustiti zaradi nesposobnosti in nezanimanja med poskusno dobo okoli 30 odst. vajencev. Ko pa so vpeljali poklicne svetovalnice in preizkušali kandidate za vajeniška mesta, je skoro izostal odstotek tistih, ki bi jih mojstri odslovili zaradi nezmožnosti.

Kako pa v poklicni svetovalnici spoznamo, kdo bo dober vajenec in kdo slab? Vsi vemo, da zahteva vsako delo posebne zmožnosti; to delo take, drugo zopet drugačne. Če nam je znano, katere zmožnosti so potrebne za določeno delo, in če te zmožnosti najdemo pri kandidatu za ta poklic, lahko rečemo, da bo to delo uspešno vršil. In danes smo že tako daleč. Imamo posebno znanost o poklicih. Po več desetletjih trajajočem raziskovanju so ugotovili, kakšne zmožnosti so potrebne za ta ali oni poklic. Brez te znanosti in njenih izsledkov bi poklicne svetovalnice sploh ne mogle delati. Zato lahko v svetovalnici preizkušamo kandidate za najrazličnejše poklice in jim na podlagi te preizkušnje poklic svetujemo ali odsvetujemo, čeprav tisti, ki to dela, sam ne zna poklica izvrševati. **Pač pa ve, katere zmožnosti so za neki poklic potrebne in ima na razpolago tudi sredstva, da zahtevane zmožnosti pri poedincu ugotovi, če jih ta ima.**

V poklicni svetovalnici pa ne upoštevamo samo zmožnosti kandidatov za vajeniška mesta, temveč tudi njihova nagnjenja, njihove interese — torej to, kaj jih zanima in njihov celotni značaj. Kaj nam pomaga še tolikšna zmožnost nekega vajenca, če pa je ta len, če ga delo ne zanima in samo išče priliko, kako bi se mu odtegnil! Neki obrtniški mojster mi je pred kratkim lepo povedal: »Dobrega vajenca mora delo vsak dan bolj zanimati in ne vsak dan manj.« Je pa res, da zavisi mnogokrat tudi od mojstra, dela li vajenec z veseljem ali z odporom.

Poklicna svetovalnica koristi obrtništvo potemtakem s tem, da mu skrbi za zmožen poklicni naraščaj, ki bo svoje delo z veseljem opravljal.

VABILO

na

32. redni letni občni zbor

Obrtniškega društva v Ljubljani, ki bo v sredo, dne 17. maja 1939 ob 8 uri zvečer v salonu restavracije hotela »ŠTRUKELJ«, Dalmatinova ulica.

DNEVNI RED:

1. Pozdrav in poročilo predsednika
2. Poročilo tajnika
3. Poročilo blagajnika
4. Poročilo nadzorstva
5. Volitev novega odbora
6. Slučajnosti

Dolžnost vsakega člana je, da se zbora zanesljivo udeleži!

ODBOR.

Vesti zadnjih dveh tednov

V razgovorih madžarskih državnikov z nemškimi državniki v Berlinu se je zlasti razpravljalo o zboljšanju odnošajev med Madžarsko in Jugoslavijo. Nemška vlada želi, da bi madžarska vlada napravila v ta namen prvi korak. Pričakuje se, da bo to storila madžarska vlada v kratkem. Ker pa je Jugoslavija članica Balkanske zveze, se računa s tem, da bo Jugoslavija odgovorila na madžarske predloge šele po vrnitvi romunskega zunanega ministra Gafenca, potem ko se bo z njim razgovorila o madžarsko-romunskih odnošajih.

Japonska vlada je odklonila nemški predlog, da bi se zveza proti kominterni spremenila v vojaško zvezo, ker bi nalagala taka zveza Japonski prevelika bremena, ne nudila pa ji pravih koristi.

Minister Gafencu je po svojem obisku evropskih prestolnic izjavil, da je sicer mednarodni položaj zelo napet, da pa ni v Evropi državnik, ki bi hotel vojno. Zato je prepričan, da se bo mir ohranil.

Poljski časopisi odločno odklanjajo Hitlerjev govor ter naglašajo, da Hitlerjeva izvajanja glede nemškega nenapadnega pakta niso v skladu z resnico. Pakt se je sklenil na pobudo Pilsudskega, ne pa Hitlerja. Britansko-poljska obrambna zveza pa ni v nobenem nasprotju s tem paktom. Poljska ne odstopi niti najmanj od svojih suverenih pravic. Odločnost Poljske se vidi v tem, da je Poljska po Hitlerjevem govoru vpoklicala pod orožje nove letnike.

Hitlerjev govor v nemškem parlamentu je trajal od 12. do pol treh popoldne. Uvodoma je naglašal, da je Nemčija vzela le to, kar je bilo od nekdanj nemško in tako je bila tudi Češka nemška volivna kneževina. Češko-slovaška je bila določena, da služi kot letalska baza proti Nemčiji. Zato je moral to bazo uničiti. Da je bilo to potrebno, se vidi tudi iz tega, ker je Nemčija zaplenila na Češkem nad 1 milijon pušk, nad 500 protiletalskih in nad 2000 drugih topov, nad 500 tankov in 1500 letal. Hitler je nadalje naglašal dobre odnošaje Nemčije z Italijo, Madžarsko in Jugoslavijo ter izjavil, da je pripravljen garantirati vsem državam nedotakljivost. Toda zahteva pa kolonije.

Najbolj politično pomemben del Hitlerjevega govora je bil, ko je govoril o Poljski, Angliji in Rooseveltovi spomenici. Priznal je, da je Nemčija zahtevala Gdansk in eksteritorialnost za železnico in avtomobilsko cesto skozi poljski koridor. Ker pa je sklenila Poljska obrambno zvezo z Anglijo, ki da je v nasprotju s poljsko-nemško nenapadno

NE PUSTITE SE TOLIKO OPOMINJATI! PLAČAJTE ZAOSTANKE! TISTI, KI STE PORAVNALI NAROČNINO ZA 1938. LETO, OBNOVITE JO ZA 1939. LETO! NIMAMO MILIJONSKEGA KAPITALA, TUDI NE KONCERNA ZA HRBTOM, KOT NEKATERI DRUGI LISTI. MI ŽIVIMO OD VAŠE NAROČNINE IN OD OGLASOV. NAROČNINA ZNAŠA LETNO DIN 40.—, KDOR JE ZALOŽIL NAŠO ČEKOVNO POLOŽNICO, NAJ ZAHTEVA NA POŠTI DRUGO, STANE SAMO 25 PAR. ŠTEVILKA NAŠEGA ČEK. RACUNA JE 10.860.

pogodbo, to odpoveduje. Ravno tako odpoveduje tudi nemško-britanski pomorski sporazum. Rooseveltovo spomenico odklanja, izjavlja pa, da je Nemčija pripravljena skleniti z vsemi državami nove pogodbe. Mednarodnih konferenc pa se ne bo udeležila, ker zaupa le na svoj meč.

Poljski zunanji minister Beck je imel svoj z velikim zanimanjem pričakovani govor v sejmu v petek dopoldne. Glavne misli njegovega govora so bile: Oslabitev mednarodnih kolektivnih ustanov je sprožila celo vrsto novih vprašanj. Odnosaji med državami so dobivali vedno bolj individualen značaj. Nato je prešel na zvezo Poljske z Anglijo, ki je zasnovana na načelu popolne medsebojne pomoči, če bi bila ena obeh držav ogrožena. Naglasil je, da je našel v Londonu tako popolno razumevanje za poljsko stališče, da je mogel o vseh vprašanih govoriti z vso odkritosrčno-
stjo.

Svoj govor je zaključil min. Beck z besedami, da Poljaki niso za to, da bi se moral ohraniti mir za vsako ceno, ker je po njih mnenju treba ohraniti za vsako ceno le eno stvar: čast!

Takoj po govoru Becka je izročil poljski odpravnik poslov knez Lubomirski nemški vladi noto poljske vlade, ki v glavnem navaja to, kar je bila vsebina Beckovega govora.

Beckov mirni, a odločni govor je napravil zlasti na Poljskem silen vtis in vsa Poljska se je z govorom solidarizirala. A tudi v drugih državah je bil sprejet Beckov govor zelo dobro in tudi v Italiji ni napravil govor neugodnega vtisa.

Hitler je skupno z v. Ribbentropom in predsednikom gdanskega senata v Berchtesgadenu proučeval Beckov govor. Ribbentrop se je nato odpeljal v spremstvu italijanskega berlinskega poslanika v Milan.

Vojaška zveza je bila sklenjena med Italijo in Nemčijo v Milanu po razgovorih med grofom Cianom in v. Ribbentropom. Nemški in italijanski listi podarjajo, da se je z milanskim paktom začela ofenziva osi Rim-Berlin proti obkroževalni politiki Anglije. V demokratičnih državah pa pravijo, da ni prinesla nova zveza nobenih sprememb, ker je dejansko vojna zveza med Italijo in Nemčijo že obstajala. Mnogi listi pa dostavljajo, da bi bil najboljši odgovor vojna zveza med Anglijo in Rusijo.

Na sestanku med Ribbentropom in Cianom se je res sklenila popolna vojaška zveza med Nemčijo in Italijo.

Angleška kraljevska dvojica je odpotovala v soboto na ladji »Empress of Australia« v Združene drž. Sev. Amerike in Kanado. Pri odhodu iz Londona in pristanišča v Portsmouthu so velikanske množice ljudstva navdušeno pozdravljale kralj. dvojico. Kralj je pred odhodom na ladjo imel še dolg razgovor z zun. ministrom lordom Halifaxom. Potovanju angleške kr. dvojice v Ameriko pripisujejo splošno največji politični in gospodarski pomen.

Vojvoda Windsorski je imel v Verdu nu govor, ki ga je prenašal radio tudi za Ameriko. Vojvoda je naglasil, da govori le v svojem imenu, toda kot vojak, ki se je udeležil svetovne vojne. Govori ker je nastala nevarnost, da zopet izbruhne velika vojna. V tej bi zmagovalci in premaganci enako trpeli. Zavladali bi po vojni anarhija in zmešnjava. Vso civilizacijo bi porušila vojna. Vojvoda zahteva zato, da se neha vsaka propaganda, ki zastruplja odnose med narodi. Državniki, ki hočejo ohraniti mir in varnost, morajo razumeti to nalogo kot državljani sveta in ne le kot državljani Francije, Nemčije, Amerike itd.

O razgovorih zun. ministra Gafenca z zun. min. Cincar-Markovičem v Beogradu je bilo izdano uradno poročilo, ki pravi, da sta oba ministra ugotovila, da je politika miru, ki jo vodita Romunija in Jugoslavija ter njuni prijatelji in zavezniki pravilno ocenjena od vseh držav ter našla pri njih tudi popolno razumevanje.

Predsednik vlade Cvetković je na vprašanje novinarjev, če so razgovori z dr. Mačkom v resnici prekinjeni, izjavil: »V teku pogajanj v Zagrebu med menoj in dr. Mačkom, predsednikom HSS, smo izdelali zadnje dni na obeh straneh predloge, ki so še zmerom v proučevanju.«

Pravi pomen in značaj vsakoletnih občnih zborov

Po stalnih predpisih v notranjnih organizatornem in poslovnem življenju naših društev se v začetku leta po vsej naši domovini vrše običajni vsakoletni občni zbori. Vrstijo se po tradicionalnem sistemu. Vsak tak občni zbor ima formalno vedno svoj dnevni red, z vsemi aktualnimi problemi in običajno tehnično izvedbo.

Če bi se stvari vedno motrile samo s formalne strani, ne da bi se poglobili v stvarno skupščinsko delo in prav posebej še v rezultate tega dela, bi prav lahko zapadli napačnemu mišljenju, da gre vse po najboljši poti, kot smo si pač zamislili in zaželeli. Ali v nasprotju s to varljivo zunanostjo, nas pogosto preseneti neprijetna realnost, ki mislečega človeka upravičeno spravlja v skrb. Mnogi občni zbori nehotе zaidejo na stranska pota, oddaljijo se od prvotne teme in zgreše svoj pravi cilj. Mnogi taki občni zbori so podobni običajnim konferencam ali sestankom, na katerih se razpravlja samo o malenkostih in osebnih zadevah. Od takih občnih zborov odhaja članstvo ne samo razočarano, ampak tudi medsebojno neprijateljsko razpoloženo in ni čuda, da postane sčasoma indiferentno in apatično do nadaljnega sodelovanja v svoji stanovski organizaciji.

Če se k temu dodajo še malenkostne pogoške pri delu odbora, pa čeprav je bilo delo sicer idealno zamišljeno, tedaj ne moremo verovati v to, da taki občni zbori predstavljajo neko idealno popolnost in skupnost. Če bi hoteli navesti vse, kar se na takih občnih zborih vidi in sliši, bi nas dovedlo zelo daleč, ker bi razpolagali z ogromnim in raznovrstnim materialom. Zato se bomo zadovoljili z gornjo iskreno in milo konstatacijo in se zadržali samo pri tem, kar bi bilo boljše in v danem slučaju najvažnejše in potrebno, da se ve.

Pri analizi dela vsakega občnega zbora katerekoli organizacije nam padeta v oči zlasti dva najvažnejša momenta: na eni strani se iznaša potreba po izpolnitvi najvažnejših tehničnih in formalnih poslov, na drugi strani pa se občuti nujnost, da se na takih občnih zborih pojasnijo in podrobno razložijo vsa važnejša življenjska vprašanja in da se hkrati začrtajo glavne vodilne ideje in linije bodočega dela v organizaciji. Oba ta dva dela občnega zbora sta enako važna in potrebna. Na letnem občnem zboru se mora podati celotna in verna slika organizacijskega dela in življenja iz preteklega leta, mora pa se tudi predvideti vse, kar je potrebno za uspešno delo v predstojećem letu. K prvemu se predlože poročila o delu organizacije s strani upravnega in nadzornega odbora, kot tudi event. drugih odborov in funkcionarjev, poda se pregled stanja in prilik, v katerih žive člani organizacije, zlasti se podčrtavajo vsa izkustva ter konstantirajo vse dobre strani organizacije in njene eventualne hibe. V drugem delu se volijo nove odbore moči za bodoče delo, če prejšnji odborniki niso pokazali zaželjenega in predvidenega uspeha, delajo se potrebni zaključki in točno opredeli odnos organizacije napram vsem novim činiteljem in aktualnim nerešenim vprašanjem, dajejo se tudi glavne smernice in konkretni predlogi za izvedbo nalog in bodočega dela.

Tako se dela na letnih občnih zborih tistih organizacij, ki vodijo računa o svojih vitalnih interesih in kjer se ustvarja potrebno razumevanje z resnično iskrenostjo. Mnogo je namreč organizacij, ki ne delajo v tem pravcu in se več ali manj oddaljujejo od tega koristnega dela, ko polagajo glavno pažnjo, vse napore in tudi večino časa le formalnim vprašanjem z osebnimi in brezkoristnimi pojasnjevanji.

Nič ni novega za nekatere organizacije, da izvedejo svoje letne občne zборе suhoparno in po šablono brez vsakega idejnega in duhovnega elana. Če so člani indolentni potem se vsa poročila na občnih zborih hitro in z aklamacijo vzamejo na znanje. Če pa se je formalala kako odločna opozicija, ki reflektira na upravna mesta, tedaj je njen glavni namen, da razburka vse navzoče okrog ničvrednih in malenkostnih vprašanj. V večini slučajev se vse diskusije sučejo okrog tega, kar je bilo v preteklosti, o delu v novi poslovni dobi pa

se običajno sploh ne razpravlja. Bodočnost organizacije in njenega delovanja se prepušča enostavno odgovornim funkcionarjem in neznanu usodi, namesto da bi se prav na letnih občnih zborih kar najbolj resno in intenzivno razpravljal o tem in bi se tudi izdelali glavni in osnovni načrti bodočega dela. Mnogo jih je, ki zgube iz vida kakotva priznana in neoporečna dejstva, pa

prav radi tega greše. Biti funkcionar v organizaciji, kjer se delo ne plačuje, ni nikaka posebna slava, pač pa samo povečuje dolžnosti in odgovornosti. Vzemerjati člana radi malenkostnih in brezpredmetnih morebitnih pogoških v preteklosti, in zavedno mižati pred prihodnostjo, je neresno in škodljivo. Letni občni zbori morajo zaradi tega posvetiti mnogo več pažnje razčiščenju važnih življenjskih vprašanj obrtniške delavnosti in ne zapravljati časa pri osebnih malenkostih, če želijo doseči pri svojem članstvu potrebno zaupanje.

Priznanje našim obrtnikom

NA LANSKI MEDNARODNI OBRTNIŠKI RAZSTAVI V BERLINU

Dne 9. t. m. je predsednik obrtnega odseka Zbornice za TOI v Ljubljani izročil 9 odlikovancem diplome in kolajne s katerimi so bili odlikovani na mednarodni obrtniški razstavi v Berlinu. Te razstave se je udeležilo 26 držav in Jugoslavija si je priborila prav častno mesto. Razstavljalo je omejeno število obrtnikov, katerih izdelki so bili izdelani po načrtu in ki jih je morala prehodno odobriti posebna žirija, ki je dopustila na razstavni prostor samo take umetno-obrtne izdelke, ki so bili tehnično dovršeni in značilni za državo odnosno narod razstavjalca. Slovenski oddelek v jugoslovanskem paviljonu je bil odlikovan z enim častnim darilom in devetimi diplomami. Častno darilo in diplomu je dobil Državni osrednji zavod za ženski domači obrt v Ljubljani.

Diplome s kolajno pa so dobili sledeči obrtniški mojstri in tvrdke:

Pečarski mojster Josip Klemenčič iz Novega mesta, ključavničarski mojster Josip Rebek iz Ljubljane, tesarski moj-

strniške razstave, priznanje, ki je bilo potrjeno s posebno listino. To so bili mizarski mojster Franc Vehovar iz Celja, kiparski mojster Miloš Hohnjec iz Celja, mizarski mojster Karol Golob iz Celja, rezbarski mojster Dominik Lovšin iz Celja, mizarski mojster Anton Zalokar iz Št. Vida pri Ljubljani, mizarski mojster Ivan Praznik iz Ljubljane, rezbarski mojster Albin Slivar iz Ljubljane, tvrdka Kalmus & Ogorelec iz Ljubljane, tkalski mojster Joško Medved iz Ljubljane, tesarski mojster Robert Mihor iz Ljubljane, pletarski mojster Fr. Učakar iz Dev. Marije v Polju, izdelovalka domačih kruhkov Franciška Globočnik iz Poženika pri Kranju, knjigoveški mojster Jože Žabjek, knjigovez Drago Vahtar, ključ. mojster Iv. Meglič, steklograver Iv. Klein, čevljarjski mojster Steinman, rezbarski in kiparski mojster Božidar Pengov, krznarski mojster Eligij Eber, vsi iz Ljubljane, zlatarski mojster Franc Ochs iz Celja, zlatarska tvrdka Knez & Pacciaffo iz Celja, šolske sestre iz Ljubljane, fotografski mojster Josip Pogačnik iz Ljubljane, profesor Janko Ravnik, tvrdka »Dekor« iz Ljubljane, kipar Franc Kralj iz Ljubljane, Keramika d. d. iz Petrovc pri Celju, Marija Ašič, narodno vezenje, Maribor, mizarski mojster Matija Perko, ključavničarski mojster Ivan Kralj in sodarski mojster Fr. Repič, vsi iz Ljubljane.

Obrtništvo in sodobnost

IZ »MARIBORSKEGA VEČERNIKA« POSNEMAMO:

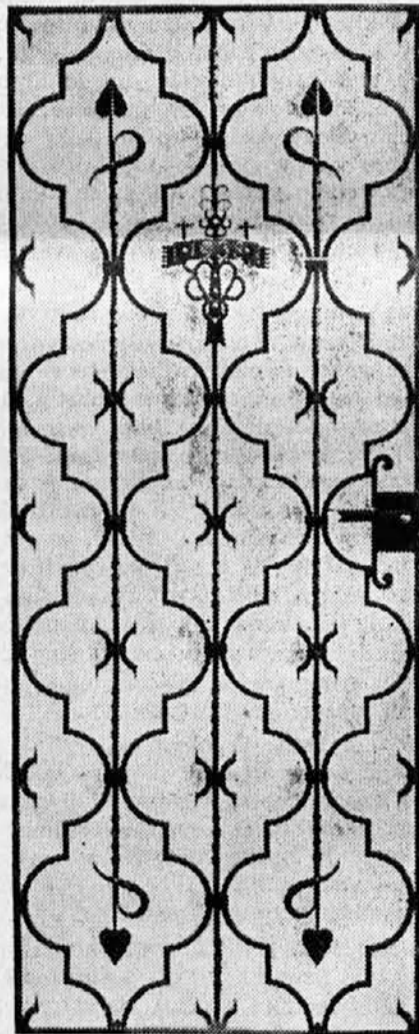
Strnitev narodnih sil, ne glede na politično ali gospodarsko opredelitev, mora biti tako posamezniku kakor organizirani skupini v današnjih dneh poglavito vprašanje, ki ne sme pod nobenim pogojem ostati nerešeno.

Vsi vemo, da se je naše obrtništvo vedno zavedalo, kaj je v narodnem oziru dolžno državi in narodu. V dobi, ki je bila odločilna za našo narodno osvoboditev, ni manjkalo moči iz obrtniških vrst, ki so se rade volje stavili ob bok takratnim buditeljem narodnega preporoda. Odveč bi bila vsaka rekriminacija dogodkov izpred in po letu 1918. Vsakdo ve, da je bila takratna enodušnost posledica velikih dogodkov, ki so bili v teku.

Dasi dobe, v kateri živimo, ne moremo primerjati z dobo narodnih bojev, vendar je nastopil trenutek, ko lahko složno delo v marsičem koristi narodni stvari.

Na žalost so časi ogabne strankarsko-politične gonje tudi v obrtniških vrstah zapustili svoje sledove. Politični prvaki so se borili za naklonjenost obrtništva in z raznimi obljubami zavedli marsikoga, da je bil predvsem politični eksponent, a potem šele obrtnik. Posledice so se kaj kmalu pokazale v obrtniških organizacijah, ki so začele pešati iz razumljivega razloga, ker pač niso več služile svojemu namenu. Iz ene obrtniške organizacije so v toku časa nastale kar tri in nihče prav ne ve, čemu je bilo to potrebno. Načelne razlike v gledanju na razna važna gospodarska vprašanja pri vsem tem žongliranju s človeško naivnostjo niso igrale prvenstvene vloge. Važnejši so bili momenti, kdo bo imel v organizacijah večjo besedo in pribijmo še to frapantno dejstvo, da je le premnogokrat odločal politični proporc, ne pa zmožnost.

Poleg vsega si moramo biti na jasnem, da v nobeni veji našega gospodarskega ustroja ni prišlo do tolikih trenj, kot ravno v obrtniški. V dokaz nam služi delovanje obrtnega odseka pri ZTOI v Ljub-

Izdelek ključavničarskega mojstra g. Rebeka Josipa, razstavljen na obrtniški razstavi v Berlinu

ster in graditelj Karel Kavka iz Ljubljane, tapetniški mojster Danilo Puc iz Ljubljane, tvrdka Kolb & Predalič iz Ljubljane, pasarski mojster Ivan Žmuc in kiparski in rezbarski mojster Božidar Pengov iz Ljubljane in ga. Helena Vurnik za umetno obrtne osnutke. Tajnik Zbornice za TOI dr. Josip Pretnar je dobil diplomu za sodelovanje pri pripravah za razstavo v Berlinu kot član jugoslovanskega Osrednjega delovnega odbora.

Tem odlikovancem je predsednik obrtnega odseka Ogrin izročil diplome in kolajne po primernem nagovoru, v katerem je poudarjal pomen sodelovanja naših obrtnikov na mednarodnih razstavah.

Razen gori imenovanih odlikovanih mojstrov in tvrdk, ki so se s svojimi izdelki uvrstili na častno mesto v krogu mednarodnih razstavjalcev, je dobilo še 31 mojstrov iz Slovenije, ki so se udeležili s svojimi izdelki mednarodne

ljani, kjer se je z neumestnim taktiziranjem oviralo stvarno delo te velevažne gospodarske ustanove. Prišlo je že tako daleč, da sta trgovski in industrijski odsek izjavila, da ne moreta več sodelovati in želita ločeno obrtniško zbornico.

Nisem poklican, podrobneje se baviti z ustrojem ZTOI, vendar smatram za potrebno poboti, da so nekateri ljudje v obrtnem odseku storili obrtništvu kaj slabo uslugo, če so mu udarili pečat nestvarnega prepirljivca, ki sam ne ve, kaj hoče. Če se je treznim činiteljem končno vendarle posrečilo, najti osnovo za skupno sodelovanje, nudi to le dokaz, da je v obrtniških vrstah kljub vsemu dovolj treznosti.

Neločljiva povezanost vseh stanov, ki žive na našem razmeroma majhnem teritoriju, je pogoj za obstanek in neizpodbiten dokaz politične in gospodarske zrelosti. Vsa nelogična udarna gesla, da za more prospeh ene veje narodnega gospodarstva škodovati drugi, izgube na udarnosti v trenutku, ko se zavemo, da je naš prospeh odvisen od nas samih. Ničesar pa ne bomo dosegli, če ne bomo s stvarnimi predlogi znali upravičiti naše sodelovanje.

Kakor stvari danes stoje, dajo slutiti, da v nekaterih krogih še ni prišlo do iztreznjenja. Vztrajno podpiranje razdora v obrtniških vrstah zaradi idejnih nasprotstev posameznih voditeljev se nezmanjšano pospešuje in se vsak poizkus strnitve onemogoča z nepopustljivostjo od načel, ki absolutno niso važna.

Prepričan pa sem, da bo obrtništvu v svojem zdravem pojmovanju znalo samo izdejstvovati resnično povezanost brez ozira na one posameznike, ki nočejo vedeti, kaj je njihova dolžnost.

TONE URŠIČ.

Zlati jubilej zlatarske tvrdke

Ljubljancanom dobro znana trgovina z zlatino, srebrnino, juveli in urami Lud. Černe v Wolfovi ulici 3 je obhajala 8. t. m. 50-letnico obstoja. Ustanovljena je bila leta 1889 in je najstarejša trgovina te stroke v Ljubljani. Njen ustanovitelj je g. Lud. Černe st., ki se še danes kljub visoki starosti marljivo udeležuje v trgovini. Solastnik tvrdke je sin ustanovitelja g. Lud. Černe ml., znan po svoji družabnosti in udeleževanju na raznih poljih športa in narodne kulture.

Čeprav je bila trgovina ustanovljena s skromnim začetkom in neznatnim kapitalom, se je v teku 50 let povzpela in razvila tako, da je danes ena najpopularnejših trgovin te vrste v Ljubljani. Začetek je bil težak, vendar pa je imel lastnik tvrdke dovolj poguma in se je boril proti vsem težočam za njen obstoj in razmah. Močni volji in energiji obeh solastnikov gre zasluga, da je tvrdka danes po svoji solidnosti in ugledu znana ne samo v Ljubljani in okolici, marveč tudi širom naše velike domovine in uživa povsod veliko zaupanje občinstva in najboljši sloves.

Oba gg. solastnika pa sta se ves čas tudi živo zanimala za razna obrtniška vprašanja ter pri reševanju istih tudi aktivno še danes sodelujeta. Ugledni domači tvrdki želimo še obilo jubilejnih obletic.

Obvestilo

Gospodarska zadruga ključavničarskih mojstrov r. z. z o. z. Ljubljana, Resljeva cesta 23, je prilagodila svoja pravila novemu Zadržnemu zakonu in obenem spremenila besedilo firme, ki se glasi odslej: »ZELEZO-PROMET« nabavna in prodajna zadruga z o. z. Ljubljana, Resljeva cesta 23, ter bo pod tem novim imenom nadalje poslovala.

Statistika gibanja obrtov v prvem četrtletju 1939

Prvo četrtletje tekočega leta izkazuje v splošnem napram isti dobi lanskega leta znaten porast odjav, tako da znaša celokupen prirastek obratov v vseh štirih gospodarskih panogah, ki so v Zbornici za TOI predstavljene, v tej dobi samo 26 podjetij. Število prijav je enako kakor v I. četrtletju lanskega leta ter znaša 646, dočim je število odjav za 101 večje od lanskega ter dosega 620 obratov. Po posameznih panogah je situacija naslednja:

Panoga	Prijave	Odjave	Razlika
Industrija	4	11	-7
Obrt	317	262	+55
Trgovina	238	264	-26
Gostinski obrati	87	83	+4
	646	620	+26

Popuščanje aktivnosti, ki se je že čisto določeno oboleževalo v zadnjem četrtletju lanskega leta, je v zimski sezoni prišlo še močnejše do izraza. Dočim je v vsem lanskem letu število industrijskih obratov nazadovalo za 6 edinic, je letos že v samem zimskem kvartalu znašal padec 7 obratov. Industriji sledi trgovina, kjer se je število obratov zaradi mnogoštevilnih odjav zmanjšalo za 26. Prav mal prirastek beležita gostinstvo (+4) in obrt (+55), dočim je v lanskem jesenskem četrtletju znašal prirastek obrti 63, trgovine 36 in ugotoviteljstva pa 22 podjetij.

Obrt

Med obrtniški obrati stojijo pri prijavah na prvem mestu mizarji s 34 prijavami, njim slede krojači in čevljarji z po 32 prijavami. Na tretjem mestu so mesarji s 27 prijavami, peki s 16, šivilje 14, brivci in frizerji 12, krojačice 11, kovači 10 in žagarji 9, medtem ko pri ostalih strokah število prijav ne presega 7 obratov. Pri 28 strokah ni bilo zabeleženih nikakih prijav.

Med odjavami prednjačijo čevljarji z 41 odjavami, kar je za naše prilike rekordna številka. Za njimi prihajajo šivilje z 20 odjavami, mizarji 19, peki 18, mlinci 16, žage 15, mesarji 14, krojači 11 in kovači 10. Pri ostalih strokah je kretanje odjav normalno in se giblje med 1 in 6 obrati. Pri 28 strokah ni bilo zabeleženih nikakih odjav.

Nazadovanje števila obratov se opazja pri naslednjih strokah, kjer število odjav presega število prijav in sicer: pri čevljarjih za 9 obratov, pri mlincih za 9 obratov, pri žagah za 6 obratov, istotako pri šiviljah, končno pri pekih za 2 obrata ter enako pri kleparjih in lončarjih. Konkretno je bila pri posameznih strokah rokodelskih in prostih obratov v zimskem četrtletju situacija sledeča:

IZPREMEMBE V STANJU OBRTNIH PODJETIJ V I. ČETRTLETJU 1939.

Stroka	Prijave	Odjave
Vrtnarji	—	2
Pridobivanje kremen. peska	1	—
Kamenolomi	2	—
Izdelovanje brusnih kamnov	—	1
Apenice	1	1
Izdel. cementne opeke	—	1
Izdelovanje cementnih izdelkov in umet. kama	3	—
Opekarne	—	2
Pečarji	1	—
Lončarji	2	4
Kovači	10	10
Kovači in podkovni kovači	2	1
Podkovni kovači	5	2
Ključavničarji	4	2
Strojni ključavničarji	1	—
Izdelovanje košaric iz kovinske žice	1	—
Kleparji	4	6
Kovinostiskarji	1	—
Livarji	1	—
Izdelovanje irigatorjev z napravo za odtok vode	1	—
Pasarji	—	1
Postavljanje mlinskih naprav	1	—
Elektroinštalaterji	2	2
Izdelovanje in polnjenje akumulatorjev	—	2
Izdelov. radio aparatov	—	1
Mehaniki	8	—
Urarji	1	—
Bandažisti	1	—

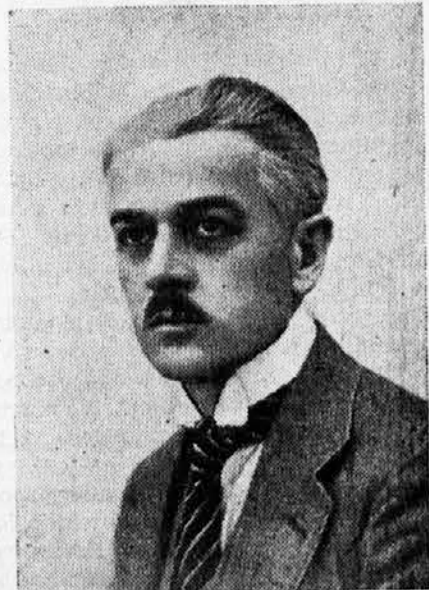
Stroka	Prijave	Odjave
Izdelovanje glasbenih instrumentov	—	1
Kolarji	—	4
Žage	9	15
Zaganje drv z motorjem	1	—
Sodarji	2	1
Mizarji	34	19
Strugarji	1	1
Izdelovanje igrač	1	—
Usnarji	2	2
Sedlarji	—	1
Izdelovanje bičev	—	1
Usnjena galanterija in torbarstvo	3	—
Žimpreja	—	1
Ščetarji	1	2
Preparatorji živali	1	—
Tkalci	2	—
Previjanje prediva	1	—
Izdelovanje pletenin	5	2
Predtiskarije	—	1
Tapetniki	—	1
Izdelovanje perila	—	2
Krojači	32	11
Krojačice	11	6
Šivilje	14	20
Izdelovanje steznikov	—	1
Modistke	2	—
Čevljarji	32	41
Brivci	7	2
Frizerji	4	—
Brivci in frizerji	12	6
Knjigovezi	1	3
Mlini	7	16
Mlini kmečki	6	—
Peči	16	18
Slaščičarji	4	1
Mesarji	27	14
Mesarji in prekajevalci	—	4
Izdel. mlečnih izdelkov	—	1
Sodavičarji	2	—
Izdelovanje kemičnih izdelkov	1	2
Izdelovanje kolomaza	—	1
Izdelov. barv in firneža	—	1
Izdelovanje kozmetičnih izdelkov	1	—
Izdelovanje eteričnih olj	1	—
Izdelovanje smolnih proizvodov	1	—
Izdelovanje oglja	—	1
Tehnični biroji	—	1
Graditelji	—	1
Zidarski mojstri	3	—
Tesarski mojstri	2	—
Vodovodni instalaterji	2	2
Instalacija plinskih in vodovodnih naprav	1	2
Instalacija ogrevanja	1	2
Krovci	—	1
Pleskarji in soboslikarji	5	1
Fotografi	4	3
Podjetje za desinfekcijo in deratizacijo s strupovinami	1	—
Uničevanje mrčesa s strupenimi sredstvi	—	3
Konjači	1	—
Dimnikarji	—	1
Elektrarne	—	2
Masaža	—	1
Razno	—	1
Skupaj	317	262

Vzroki nazadovanja čevljarske obrti so splošno znani ter igra poleg industrijske konkurence še prekomerna gostota obratov veliko vlogo. Položaj malih mlinov je zaradi povečanih in novih dajatev, katerih nam doslej kljub vsem prizadevanjem ni uspelo ublažiti vedno težavnejši. Sicer pa nazadovanje števila primitivnih žag ni samo konjunkturalni pojav, marveč je v zvezi z boljšo tehnično opremo preostalih obratov, ki jim povečujejo kapaciteto ter omogočajo tako izdelavo, kakor-jo zahtevajo nova eksportna tržišča.

Ob šestdesetletnici

60letnico svojega rojstva je te dni praznoval ugledni predsednik Slovenskega obrtniškega društva v Mariboru, naš stanovski tovariš kiparski mojster g. Sojč Ivan. Čilega in podjetnega, kakor je vedno bil so dotekla ta leta in uredništvo Obrtnega Vestnika se pridružuje številnim njegovim čestilcem z vročo željo, da bi mu bilo usojeno živeti še mnogo let v okviru svoje cenjene rodine in ob požrtvovalnem delu za naše obmejno obrtništvu.

Redki jubilej

Dne 1. maja 1939. je preteklo 40 let samostojnega obratovanja našega tovariša Miha Vahtarja v Mariboru. Jubilat vodi svoje podjetje za umetno knjigoveštvo in luksuzno kartonažo v Mariboru. Dne 1. maja 1899., ko se je osamosvojil kot takratni knjigoveški pomočnik ugledne tvrdke Ivan Bonač v Ljubljani, je ustanovil svoje lastno podjetje v Opatiji. S sposobnostjo in žilavim naporom ga je dvignil na visoko stopnjo ter si je radi svojih prvovrstnih strokovnih zmožnosti in izrednega umetniškega okusa pridobil za odjemalce velik krog visoke mednarodne aristokracije. Značilno za ugled podjetja je dejstvo, da je bil jubilat že od početka in je tudi še danes dobavitelj raznim dvorom, predvsem pa ga šteje med svoje dobavitelje jugoslovanski kraljevski dvor. Dobavljal pa je tudi romunskemu, grškemu, luxemburškemu, švedskemu in bivšemu habsburškemu dvoru, od katerih ima tudi mnogo priznanj, in odlikovanj. G. Miha Vahtar, ki je po rodu Ljubljancan, je že v početku svojih pomočniških let posvečal pozornost raznim problemom in vprašanjem ter se že kot tak znal uveljaviti na prostornem polju našega narodnega, gospodarskega in kulturnega življenja. Ploodosno je bilo njegovo delo za časa bivanja v Opatiji. S svojo izredno organizacijsko sposobnostjo je ustanovil mnogo let pred vojno »Slovensko izobraževalno in podporno društvo« v Opatiji, ki je bilo v veliko moralno pomoč tamošnjim Slovincem. Najdemo ga dalje kot pevca člana ljubljanskih pevskih društev »Slavec« in »Zvon«, opatijskega pevskega društva »Lovor«, Sokola in Ciril Metodove družbe, kjer je povsod marljivo pomagal graditi. Ob ustanovitvi Jugoslavije je bil član narodnega sveta v Opatiji. Po prevratu se je preselil s svojim podjetjem v Maribor in kot odličan strokovnjak kmalu zavzel vidno mesto med domačimi podjetji, saj so njegovi izdelki danes znani že širom cele Jugoslavije kot prvovrstni.

Jubilat tudi v Mariboru od vsega početka neumorno sodeluje v vseh narodno-gospodarskih korporacijah in je marsikak uspeh pripisovati njegovi agilnosti. Je predsednik združenja obrtnikov, prvi podpredsednik Zveze obrtnih društev za dravsko banovino, bil predsednik »Slovenskega obrtnega društva« v Mariboru, Okrožnega odbora obrtniških združenj, občinski svetnik mariborski, leta 1926 je bil tudi izvoljen za zborničnega svetnika Zbornice za trgovino, obrt in industrijo ter bil za zasluge odlikovan z redom Sv. Save IV. stopnje in belgijsko zlato lento. Poleg tega pa poseduje tudi mnogo zlatih in srebrnih kolajn, ki jih je prejel na raznih obrtnih razstavah.

Izučil je v svoji stroki lepo število prvovrstnih pomočnikov, od katerih je danes že več samostojnih mojstrov.

Mi obrtniki čutimo posebno dolžnost do našega jubilanta in mu ob tej priliki izražamo naše najiskrenejše čestitke z vročo željo, da bi svoje sposobnosti in bogata izkustva še nadalje posvečal naši obrtniški organizaciji in da se v svojem podjetju povzpne še uspešneje v čast in ponos sebi in nam obrtnikom.

Dopisujte v
»OBRTNI VESTNIK«!

Lepo složno zborovanje obrtnikov za okolico Maribor v Tezmem

Kakor vsako leto, je bil tudi letos občni zbor skupnega združenja obrtnikov za okolico Maribora v Tezmem. Navzočih je bilo čez 120 članov. Na obnem zboru so zastopali Zbornico TOI v Ljubljani g. Ivan Ogrin in g. Franjo Bureš kot zbornični svetnik, mariborsko za drugo njen predsednik g. Reicher in občno Pobrežje g. Alojz Kovačič.

Zborovanje je vodil dolgoletni agilni predsednik združenja g. Joško Šabader, ki vodi vse zadruže posle. Njegovo poročilo je bilo z odobravanjem in s posebno zahvalo za požrtvovalno delo vzeto na znanje.

Kot prvi se je oglašil k besedi gospod Ogrin, ki je govoril o današnjem položaju obrtništva, o socialnem zavarovanju, šušmarstvu, in končno tudi o vprašanju avtonomije obrtnega odseka pri Zbornici TOI v Ljubljani. Naglasil je zahtevo po ločeni zbornici.

Sledile so volitve, pri katerih je bil ponovno izvoljen za predsednika g. Joško Šabader in stari odbor h kateremu se je pritegnilo nekaj mladih obrtniških mojstrov.

Volitve so potekle v najlepšem redu in soglasno brez vsakih medklicev. G. Šabader je v daljšem govoru prosil vse gg. odbornike, da delajo skupno, resno in točno v vsakem pogledu le za napredek vsega obrtništva.

Nato je pohvalil g. Bureš v svojstvu zborničnega svetnika lepo slogo pri tem združenju. Razložil je pomen skupnosti in je nmenja, naj se pomočniški izpiti vrše tako, kakor je bilo v navadi doslej. Dotaknil se je tudi vprašanja Zbornice in navzočim podrobno obrazložil, da uživa obrtni odsek Zbornice TOI v Ljubljani popolno avtonomijo. Vsi navzoči so se strinjali z izjavami g. zborničnega svetnika in prevladovalo je mnenje, da ostanemo v skupni zbornici. G. Ogrin je prečital nato zahteve obrtnega odseka. G. Reicher je omenil današnji položaj obrtništva ter odobrava vse predloge in sklepe, ki so resnično potrebni in koristni.

Predsednik je poudarjal, naj se posebno važnost polaga na to, da bodo naši obrtniški rokodelci stanovsko zavedni, ne pa, da drug drugemu umazano konkurirajo.

Vprašanje šušmarstva naj se že končno spravi iz dnevnega reda in reši v prilog obrtništva. Obljubil je, da bo šušmarje od kraja do kraja zasledoval sam s pomočjo oblasti. Predlagal je, da se napravijo stalni ceniki za vse važne stroke in naj se po možnosti vsi člani tega cenika tudi drže. Energično je kritiziral delo v mariborski kaznilnici. Merodajne oblasti so že nešteto obljubile svojo intervencijo, a do danes se topogledno ni storilo še ničesar.

G. Kovačič je isto omenil krivice in bremena, ki se nalagajo obrtnikom, ter pravi, da bi se z zahtevo po ločenih zbornicah našim obrtnikom bremena samo še povečala, zato predlaga, da ostane kakor je sedaj, to je skupna zbornica.

G. Ortan je omenil potrebo revizije za obrtnike in šušmarje in da se že končno uredi ta zadeva in napravi gotov red.

G. Lužnik je omenil v lepih in stvarnih besedah potrebo skupnega nastopa

zavednih obrtnikov. Danes ni skupnosti in sloge, ker odloča samo politika brez gospodarstva.

H koncu poziva g. predsednik naj prijavijo vsi mojstri svoje osebe, zlasti pomočnike, katerim navadno manjka pomočniška doba pri mojstrskih izpiti. V lepih zahvalnih besedah z željo po uspešnem skupnem delu je zaključil g. predsednik lepo in složno letno skupščino.

XIX. mednarodni pomladanski velesejem

Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. bo v Ljubljani XIX. mednarodni spomladanski velesejem kot 45. velesejemska prireditel od 3. do 12. junija 1939. — **Splošni velesejem:** Strojna in kovinska industrija, fina mehanika; radio in elektrotehnika, razsvetljava in kurjava; dvokolesa, vozovi, sport; poljedelski stroji in orodje; mlini; lesna industrija, pletarstvo, ščetarstvo, igrače; tekstilna industrija in konfekcija, klobučarstvo, čipkarstvo; usnje in konfekcija; krznarstvo; papir in pisarniške potrebščine; kemična industrija in fotografija; živilska industrija; stavbarstvo; glasbila; steklo, porcelan, keramika, bižuterija; razno. **Posebne razstave:** Italijanska industrija, pregled slovenskih narodnih ženskih izdelkov (vezenine, narodne noše in ženska ročna dela); tobačni izdelki monopolske uprave; avtomobili, motorna kolesa svetovnih znamk; pohištvo, stanovanjska oprema; mala obrt; turizem; gorenjska in dolenska hiša v narodnem slogu.

Za razstavno blago veljajo izdatne prevozne, carinske in trošarinske olajšave.

Inozemski obiskovalci dobe na podlagi velesejemske legitimacije jugoslovanski vizum brezplačno pri vseh jugoslovanskih konzulatih.

Na jugoslovanskih železnicah imajo obiskovalci velesejema brezplačen povratek.

Na postajni blagajni kupijo poleg vozne karte še rumeno železniško izkaznico za 2 din. Ko dobe potrdilo o obisku velesejema, imajo s to izkaznico in staro vozno karto brezplačen povratek.

Velja za: dopotovanje od 31. maja do 12. junija, za povratek od 3. do 17. junija.

Na inozemskih železnicah veljajo sledeči popusti (v odstotkih): Bolgarija 50, Francija 25, Grčija 25, Italija 30, Madžarska 25 do 33, Nemčija 25, Poljska 33, Rumunija 25, Švica 25.

Na parobrodih: Jadranske in Dubrovačke plovitve velja vozna karta nižjega razreda za vožnjo v višjem razredu za dopotovanje od 29. maja do 10. junija, za povratek od 5. do 20. junija. Na parobrodih Zetske plovitve pa velja 50-odstoten popust za dopotovanje od 20. maja do 13. junija, za povratek od 3. do 20. junija.

Na zračnih linijah: 30% popust. Razstavni prostor meri 40.000 kvadrat. metrov, v razstavnih zgradbah pa je 8.000 kvadr. m prostora.

Ljubljanski velesejem vas vabi! Pridite in pogledjte! Izbirajte, kupujte, naročajte!

Čitajte in širite
OBRTNI VESTNIK!

Gibanje zaposlenosti v Sloveniji

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani objavlja podatke o povprečnem stanju zavarovancev v mesecu aprilu. Od marca do aprila je nastopilo sezonsko povečanje števila zavarovancev, vendar je bil prirastek manjši nego lani. Od marca do aprila je letos naraslo število zavarovancev za 3056, medtem ko je lani znašal ta prirastek 3830.

Povprečno je bilo v aprilu zavarovanih 98.775 zavarovancev, to je za 2628 več nego pred dvema letoma.

Povprečni odstotek bolnikov je znašal 2,78% (za 0,22% več nego pred enim letom) nasproti 3,18% v marcu. Povprečna dnevna zavarovana mezda je v marcu narasla na 25,67 din in je bila pri tem za 1,20 din višja nego lani v aprilu (v marcu je znašala povprečna dnevna zavarovana mezda 25,22 din, t. j. za 1,32 din več nego v lanskem marcu). Skupna dnevna zavarovana mezda je v aprilu narasla na 2,536.000 din, t. j. za 183.000 din več nego lani v aprilu.

Zaposlenost v posameznih gospodarskih panogah

K že znanim globalnim številkam o gibanju zaposlenosti v marcu objavlja Okrožni urad za zavarovanje delavcev še podatke o gibanju zaposlenosti v posameznih gospodarskih panogah za ta mesec.

Poročali smo že, da je od februarja do marca število zavarovancev naraslo za 3414. Pretežni del tega prirastka, namreč 2725 zavarovancev, odpade na gradbeno stroko, kajti pri gradnjah nad zemljo je število zavarovancev naraslo zaradi razvijajoče se gradbene sezone za 1634 delavcev, pri gradnji cest železnic in vodnih zgradb za 726 delavcev in v industriji gradbenega materiala za 365 delavcev.

Znatnejši prirastek beleži v tem mesecu še vedno tekstilna industrija, kjer je število zavarovancev naraslo za 214, ter oblačilna industrija, kjer znaša prirastek 245. V gozdno-žagarski industriji je število zaposlenih delavcev nazadovalo za 47, v industriji za predelovanje lesa za 74. Nadalje beležijo povečanje zaposlenosti kovinska industrija (za 74), kemična industrija (za 83), papirna industrija (za 33), tobačna industrija (za 22) itd. Usnjarska industrija je zaznamovala zmanjšanje zaposlenosti za 52 delavcev, čevljarstva pa povečanje za 76 delavcev. Nazadovanje beleži tudi živilska industrija za 34 delavcev.

Spremembe nasproti lanskemu marcu

V primeri z lanskim marcem je bilo letos v marcu za 3395 zavarovancev več. Pri gradnjah nad zemljo zaposlenost se ni dosegla lanskega obsega in je bilo v marcu v tej stroki 3322 delavcev, t. j. za 98 manj nego lani. Večja pa je bila zaposlenost pri gradnji cest, železnic in vodnih zgradb, kjer je bilo 3401 zavarovancev, t. j. za 873 več nego pred enim letom. V industriji gradbenega materiala (industriji kamenja in zemlje) pa je bilo 4494 zavarovancev, t. j. za 183 več.

Znatel del prirastka v primeri z lanskim letom odpade na tekstilno in oblačilno industrijo. V tekstilni stroki je bilo v marcu 17.351 zavarovancev (za 996 več nego lani), v oblačilni industriji pa 5492 zavarovancev (za 380 več).

V lesni stroki je bilo gibanje neenotno. V gozdno žagarski industriji je v primeri z lanskim marcem število zavarovancev nazadovalo za 545 na 7534, pri predelovanju lesa in rezbarstvu pa je naraslo za 464 na 4526. V kovinski industriji je bilo v marcu 7945 zavarovancev (za 243 več nego lani), v kemični industriji 2509 (plus 164), v usnjarski industriji 2109 (minus 101), v čevljarstvu 3086 (minus 67), v živilski industriji 3858 (plus 42), v industriji tobaka 736 (minus 60), v gostinski stroki 3115 (plus 33) in v grafični stroki 1244 (plus 45).

Dobave in licitacije

Dne 22. maja bo pri upravi zavoda »Čačak« v Čačku licitacija za dobavo raznih elektromotorjev. Ista uprava sprejme več strojnih kovačev, ki bodo zaposleni v svojstvu strojnikov. Pismene ponudbe sprejema uprava zavoda do 25. maja t. l.

Dne 23. maja bo pri dravski divizijski oblasti v Ljubljani licitacija za oddajo generalnega popravila II. objekta vojašnice »Vojvode Mišiča« v Ljubljani.

Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.

Važno obvestilo

Izšla je zanimiva brošura »Pot do blagostanja, sreče in neodvisnosti« z zelo pestro in poučno vsebino, ki bo zanimala vsakogar. Ta brošura daje odgovor na vsa sodobna gospodarska vprašanja. Vsakemu človeku-delavcu in obrtniku, kmetu in uradniku ali trgovcu, prav vsakemu bo knjižica dobrodošla in vsak bo prav storil, ako se bo ravnal po nasvetih, ki jih najde v njej. Odločili smo se to knjižico poslati do nadaljnega brezplačno vsakemu, ki pošlje nam svoj naslov in znamko za 1 dinar za poštnino. Pišite še danes na MOJ DOM, Ljubljana, Dvořakova ulica 8.

Botrice - botri Birmanska darila

najceneje v veliki izbiri pri stari tvrđki

JOS. EBERLE

švicarske ure, zlatnina, srebrnina itd.

Ljubljana Tyrševa 2
(Palača hotela »Slon«)

OBVESTILO

Cenjene obrtnike vljudo obveščamo, da smo radi prezidave poslovnih prostorov začasno preselili naše pisarniške prostore na Sv. Petra cesto 39 (vogal Resljeve in Sv. Petra ceste).

Tiskarna Grafika d. z o. z.

ZANATSKA BANKA

Kraljevine Jugoslavije
A. D.

PODRUŽNICA LJUBLJANA

Gajeva ulica 6

TELEFON ST. 20-30

CENTRALA BEOGRAD
GLAVNA PODRUŽNICA ZAGREB
PODRUŽNICA SARAJEVO

Delniška glavica Din 75.000.000.—
Udeležba države Din 30.000.000.—
Rezervni fond nad Din 5.000.000.—

PODELJUJE

obrtnikom in obrtnim podjetjem menična in hipotekarna posojila, kredite na tekoče račune in posojila na zastavo državnih vrednostnih papirjev.

SPREJEMA

od vsakogar vloge na hranilne knjižice in tekoče račune po najugodnejšem obrestovanju.

UPRAVLJA

imovino in fonde obrtniških ustanov in organizacij.

IZVRŠUJE

najkulantneje vse ostale bančne posle.

Obrtniki!

V vašem lastnem interesu je, da vse svoje denarne posle izvršujete potom svojega denarnega zavoda!

Poravnajte naročnino
za **OBRTNIŠKI KOLEDAR**
za l. 1939.

KROJAČI!

Pri nabavi vsakovrstnega blaga za moške obleke, kakor tudi podloge in pribora, Vas bodo najbolj vestno in pri najugodnejših cenah postregli pri:

Češko-jugoslovenska
veletrgovina blaga
ANTON HÜBL D. D.
Zagreb, Trenkova ulica št. 7

Kvalitetnim kolesom znane znamke

P U C H cene znižane

I G N. V O K LJUBLJANA
TAVČARJEVA 7

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje **30** let posojila v tekočem računu, proti vknjižbi in poroštvo vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam.

Lastna denarna sredstva so znašala 31. dec. 1938
Din 3.255.940.64, varnostni zaklad Din 1.215.350.—
rezervni zaklad Din 1.188.820.—